

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.163

28.8.2025.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 162. sednice Komisije za žalbe, održane 28. 8. 2025. godine u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu.

Prisutni članovi Komisije: Milena Vasić, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Ana Martinoli, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Tamara Skrozza, Zlatko Čobović, Rodoljub Šabić i Jelena Petković

Odsutni članovi Komisije: Sanja Pavlović

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača i trenera u Subotici i Vlaste Lipovac Kerić na tekst objavljen na portalu „Nova.rs”

2. Razmatranje žalbe Foruma pravnika Srbije na tekst objavljen na portalu „Nova.rs”

3. Razmatranje žalbe Jelene Batovac na tekstove objavljene na portalima „Novosti.rs”, „24sedam.rs”, „K1info.rs” i „B92.net”

4. Razmatranje žalbe Vuka Cvijić na tekstove objavljene na portalu „Republika.rs”

5. Razmatranje žalbe Mine Delić na tekst objavljen na portalu „24sedam.rs”

6. Razmatranje žalbe Srđana Nonića na tekst objavljen na portalu „Nova.rs”

7. Razmatranje žalbe Srđana Nonića na tekst objavljen na portalu „Danas.rs”

8. Razmatranje žalbe Srđana Nonića na tekst objavljen na portalu „Vreme.rs”

9. Razmatranje žalbe Nenada Nešovića zbog fotografija objavljenih na portalima „Glas zapadne Srbije” i „Udruženje medija i medijskih radnika”

1. Advokat je žalbu podneo u ime škole i direktorke Vlaste Lipovac Kerić, navodeći da autor teksta nije od nje zatražio izjavu, iako su u tekstu iznete brojne nesitinite tvrdnje, kao i da su time prekršene odredbe iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara/novinarki i Poštovanje dostojanstva. U toku diskusije, Milena Vasić je rekla da bi minimum korektnog izveštavanja bio da se dobije i izjava direktorke koju u tekstu svi optužuju, ali da misli da u

ostalom delu žalba nije osnovana. Filip Švarn je dodao da je često problem ispuniti to načelo, jer je dobro poznato da brojni direktori i predstavnici državnih institucija izbegavaju da odgovaraju na pitanja novinara, te da je trošenje vremena i pozivati ih. Sa ovim se nije saglasila Olivera Milošević, istakavši da novinari uvek moraju da pokušaju da dobiju izjavu, a u ovom slučaju je to bilo neophodno. Sa time se saglasio i Rodoljub Šabić, dodajući da bi to bio minimum korektnog izveštavanja. Komisija je potom jednoglasno odlučila da su prekršene tačka 1 Poglavlja I i tačka 3 Poglavlja VIII.

2. Forum pravnika Srbije je žalbu podneo zbog autorskog teksta, kojim su, po njima, prekršene odredbe koje se odnose na istinitost izveštavanja, jer je to udruženje okarakterisano kao „GONGO udruženje“, koje je u direktnoj službi Vlade Republike Srbije i aktuelnog režima, bez ikakvog dokaza, kao i da sadrži uvredljiv i omalovažavajuć rečnik usmeren prema udruženju i njegovom predsedniku. Milena Vasić je ocenila da odredbe koje se odnose na istinitost izveštavanja nisu prekršene, da ne misli da postoji propust u vezi sa registracijom udruženja i da autor teksta možda nije razumeo da udruženje može da radi nezavisno od toga da li je registrovano ili ne, ali da to ipak nije relevantno za odluku. Ali, veruje da jesu prekršene tačke koje se odnose na etiku i kulturu javne reči i obavezu objavljivanja odgovora. Nadežda Budmović je bila saglasna sa tim da je trebalo objaviti odgovor udruženja, kako bi im se omogućilo da iznesu svoj stav, ali je mislila da nije prekršena tačka koja se odnosi na etiku i kulturu javne reči, jer je reč o kolumni i odlučivanje o tome koje izraze i na koji način će autor upotrebiti može biti nedopustiva intervencija u slobodu izražavanja. Nasuprot ovome, Tamara Skrozza je ocenila da je prekršena i ta odredba, da su neki delovi teksta zaista veoma uvredjivi i da to nema veze sa slobodom govora. Nema potrebe, rekla je, za ovakvim rečnikom, tema jeste u javnom inetresu, ali je sve moglo da se napiše bez uvreda. Jelka Jovanović se saglasala sa njom i dodala da joj ponekad smeta preterano insistiranje na slobodi izražavanja, naročito što veruje da se mnogo ozbiljnija kritika može izreći korišćenjem primerenijih izraza. Rodoljub Šabić je dodao da već sam naslov „Sanitarni pravnici iz Koteža“ pokazuje eksplicitnu nameru da se neko vređa. Zlatko Čobović je mislio da Kodeks nije prekršen upotrebljenim terminima, podsećajući na nedavni slučaj kolumne Draže Petrovića, kada je odluka Komisije bila drugačija. Komisija je, nakon rasprave, sa osam glasova za i dva protiv, odlučila da je prekršena tačka 2 Poglavlja III, dok je odluka da je, neobjavljivanjem odgovora, prekršena tačka 6 Poglavlja III doneta jednoglasno.

3. Žaliteljka se obratila Savetu zbog identičnog teksta objavljenog u više medija, u kojem je pomenuta punim imenom i prezimenom, kao učesnica sastanka studentskog plenuma Filološkog fakulteta, uz tvrdnju da zajedno sa ostalima planira nasilni upad na fakultet, što je netačno. Iz rasprave i odlučivanja o tekstu objavljenom na portalu „Novosti.rs“ bila je izuzeta Olivera Milošević, zaposlena u „Politici“. U kraćoj raspravi, Komisijsija je ocenila da je, uz tačke 1 i 2 Poglavlja I, koje su navedene u žalbi, prekršena i tačka 3 Poglavlja III, budući da se već iz toga što je više portala objavilo potpuno isti tekst može zaključiti da je u ovom slučaju odgovornost javnosti podređena nekim drugim interesima.

4. Žalba novinara Vuka Cvijića odnosi se na 19 tekstova objavljenih od 29. maja prošle do 27. marta ove godine, u kojima se tvrdi da je napao Milana Lađevića, jednog od vlasnika izdavača „Republike“, uprkos tome što je Tužilaštvo na osnovu snimaka utvrdilo da je Lađević napao Cvijića. Milena Vasić je objasnila da nije predložena odluka za svaki tekst posebno, već za celokupnu kampanju koja se mesecima vodi protiv Cvijića. Jelena Petković je naglasila da je reč o veoma opasnoj kampanji, podsećajući da je Vuka Cvijića nedavno napao i policijac, te

da je svašta doživeo, a da ovakvi tekstovi predstavljaju prekršaje svih vrednosnih načela koja postavlja Kodeks. Komisija je, posle kraće rasprave, jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 2, 3 i 4 Poglavlja I, tačka 2 Poglavlja II, tačke 1,2 i 3 Poglavlja III i tačka 3 Poglavlja V.

5. Žaliteljka je smatrala da je prekršeno više tačaka Kodeksa tekstem u kojem ima potpuno netačnih informacija, ali su i one tačne „kreativno izvrnute“. Navela je i da je kao lokalni novinar iz Sente nevidljiva za širu javnost i da zbog toga veruje da je neko ko je poznaje (iz lokalne samouprave) uticao na to da se tekst pojavi na portalu u kojem sigurno niko ne zna ko je ona. Redakcija je ponudila da ukloni tekst, ali je ona to odbila. Jelka Jovanović je, u toku, diskusije, rekla da ne zna okolnosti u Senti, u kojoj žaliteljka živi, ali da je očigledno reč o targetiranju i dodala da ceni to što nije pristala na uklanjanje teksta, jer on govori o toj redakciji mnogo više nego o njoj. Tamara Skrozza je istakla da žalba, koja je vrlo emotivna zbog posledica koja tekst ima po privatni život podnositeljke žalbe, pokazuje sav užas trenutne medijske situacije u Srbiji. Mali gradovi poput Sente, često su van fokusa, o ovo pokazuje koliko je medijski prostor u Srbiji užasan i sve gori i kakve su posledice po novinarku koja pošteno radi svoj posao. Dodala je da je zanimljivo i da je ona sasvim slučajno naišla na taj tekst na jednoj medijskoj radionici, i da je pitanje koliko ljudi ni ne zna šta je sve o njima napisano. Zlatko Čobović je rekao da je Kodeks nesumnjivo prekršen i da razume zašto Mina Delić nije pristala da se tekst izbriše, jer, iz iskustva u veštačenju na sudu, zna da se redakcije, kada to urade, ponašaju se kao da teksta nije nikada ni bilo, pa posle treba veštačenjem da se utvrdi da je uopšte objavljen. Olivera Milošević je navela da joj je simpatičan žaliteljkin optimizam da će se medij popraviti ako bude javno „prozvan“ za kršenje Kodeksa, dodajući da ga, nažalost, ne deli. Istakla je da je Mina Delić dobila nagradu UNS-a za 2022. godinu za tekst o Rio Tintu u Španiji, a sad se u ovom tekstu optužuje da ih je „reketirala“. Reč je o novinarki koja veoma profesionalno obavlja svoj posao i žao joj je što joj se ovo događa. Filip Švarm je dodao da su ovakvi tekstovi svedočanstvo o jednom vremenu i o tome kako su se neki mediji odnosili prema ljudima koji su časno radili svoj posao. Komisija je, nakon rasprave, jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1 i 2 Poglavlja I, tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III, tačka 3 Poglavlja V i tačka 1 Poglavlja VI.

6.-8. Komisija je o žalbama na portale „Nova.rs“ i „Vreme.rs“ vodila objedinjenju raspravu. Iz rasprave i odlučivanja o žalbi koja je odnosila na „Vreme“, bio je isključen Filip Švarm, zaposlen u tom nedeljniku. Milena Vasić je podsetila da u tekstovima moraju da budu zastupljene obe strane, bez obzira na temu, a da u ovim tekstovima to nije slučaj. Samo jednoj strani se daje prilika da iznosi svoje mišljenje i podsmeva se tužbi, a da nije zatražen komentar onog koji ga je tužio, niti je u tekstovima uopšte navedeno na šta se tužba odnosi. Tamara Skrozza je rekla da joj je najveći problem u ovom slučaju tačka 1 Poglavlja I, koja podrazumeva i obavezu izveštavanja u javnom interesu, jer je tragično da se ozbiljni mediji uopšte bave ovakvom potpuno irelevantnom temom, pa i da Komisije mora da se bavi takvim bizarnostima. Ali, ako već mora, nema sumnje da je Kodeks prekršen. Komisija je potom, u dva odvojena glasanja“, odlučila da su portali „Nova“ i „Vreme“ prekršili tačke 1 i 4 Poglavlja I.

7.U slučaju portala „Danas.rs“, Komisija je jednoglasno odlučila da nema prekršaja Kodeksa, jer su izneta viđenja obe strane. Nadežda Budimović i Milena Vasić su istakle da je bilo potpuno nepotrebno da redakcija, uz odgovor na žalbu, dostavi i izjavu Dejana Stojiljkovića,

te da je „degutantno“ da sagovornik brani novinara i preuzima odgovornost na sebe, pošto on nikako ne može biti odgovoran za odluku redakcije da nešto objavi.

8. Žalba se odnosi na fotografiju snimatelja Dragana Jekovića, koja je objavljena na portalu GZS i UMMR (koji je takođe registrovan kao medij), a čiji je autor Nešović. U žalbi je naveo da je fotografija objavljena bez odobrenja autora i bez navođenja njegovog imena. Milena Vasić je ukazala na to da je ovo druga žalba (isto važi i za objavljene fotografije Mine Delić), gde redakcija potpisuje fotografiju sa „printsčin“, iako to ne znači ništa, što redakcije verovatno i znaju. Zlatko Čobović je naglasio da nužno da se pozove autor fotografije i zatraži saglasnost za objavljivanje, da se njegovo ime potpiše ispod fotografije (sem ukoliko sam autor ne želi da bude potpisan), kao i da se navede izvor iz kog je fotografija preuzeta. Printsčin, kao izvor, ne znači ništa. Komisija je, nakon toga, jednoglasno odlučila da su oba portala prekršila tačke 1 i 2 Poglavlja IX.

Sednica je završena u 19.05 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajuća

Milena Vasić